

Forfatter: Trier, Ernst Johannes

Titel: BREV TIL: Abel, Marie FRA: Trier, Ernst Johannes (1866-06-26)

Citation: Trier, Ernst Johannes: "BREV TIL: Abel, Marie FRA: Trier, Ernst Johannes (1866-06-26)", i *En Brevveksling ved Povl Hansen*, BOGHANDELS FORLAG, s. 200. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002222419-X00-shoot-L002222419X000167.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: En Brevveksling ved Povl Hansen

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Ernst Trier til Marie.

Vallekilde, 26. juni 1866.

. . . Jeg vil bare sige dig, at jeg er aldeles henrykt over dit brev fra i går . . . Jeg synes alting, du skriver, er så fornøjeligt . . . hvor jeg længes efter at komme og se dig derovre i Askov, skønt — jeg ser det nu godt, det lader sig slet ikke gøre at komme før i slutningen af næste måned. Nu kommer skibet en gang i denne uge, og så må jeg være her næste uge over for at give besked om indretningen af vor lejlighed, og atter den næste uge skal vi vist have rejsegilde.

Jeg har fået et menneske, jeg skal tage mig af . . . Han har været stærkt anfægtet og meget tungsindig, ja, nær ved vanvid. Han har bedt os her i Vallekilde så meget om, at vi vilde tage os af ham, og det har vi lovet. Han vil gerne her på skolen til vinter; men jeg må først have ham på prøve i sommer. Han kom i går, og allerede i dag har Hoff hjulpet mig så godt med ham . . . |

Det er så udmærket godt gjort af dig, at du også er med ved malkning og slagtning; trøst dig med . . . at du vil få meget gavn deraf senere . . . og du vil ikke let få sådan lejlighed dertil som i Askov, hvor du har frihed . . . du vil endog i åndelig henseende have godt af at vænne dig til at tage hånd i med i alting, selv om det ikke er så tiltalende f. ex. at se en kos indvolde. Det vil rive en skillemur ned mellem dig og småfolk, som nu en gang sysler med sådanne ting; og det vil skaffe dig agtelse i dit hus. Det er i alle henseender uhyre godt . . . Ved samme lejlighed får s. 201 du også adgang til en langt mere fri samtale og frit samkvem med vore bønder . . . Vi skal lære af Paulus, der blev Jøderne en Jøde og Grækerne en Græker for at vinde alle. Vi, der vil opdrage, d. e. drage folk op til åndens verden, må ikke være for fine til at lede efter dem i kostalden eller ved slagterbænken, i mælkekælder eller i køkken, når de muger i stalden, eller når de fodrer svinene, sår sin mark eller høster den i sit ansigts sved. Vi skal søge dem der, hvor de er at finde. Og er det sandt, at bonden for hans eget suk, når han gik bag ploven — som det hedder i sangen — knap hørte fuglesangen fra oven, så lad os gå ud på marken med ham, følge ham bag ploven og lytte til det dybe suk. Fornemmer han da, at vi hører det, så skal vi også nok få ham med til at lytte til og høre på fuglesangen fra oven, mærke det friske pust fra åndens verden, der tørrer sveden af hans pande. Derfor hader jeg al slags fornemhed; ti det er i grunden ukærlighed . . . Og vi har ikke skade deraf, langt fra! Bønderne har en sund sans for meget, som forfinelsen har slebet bort hos os. Dertil hører da også den ting, at »lediggang er Fandens hovedpude«. Det er en falsk forestilling, at kvinden i sin barndom skal opdrages til i sin ungdom kun at sidde til stads og så bagefter lade en amme sørge for sit barns opdragelse og i sit hus lade sig beherske af sine tjenestepiger. Og det er en falsk forestilling, som forfinelsen og den uægte dannelse har skabt, at manden kun elsker og ynder de fine fingre, den skære hvide hud . . . men ikke hjertet, det dybe kvindehjerte . . . der vil dele hans sorg og hans glæde som hans arbejde . . . Bliv kun ikke træt . . .

Vi er desværre bleven afhængige af galoscher, parapluier, vogne, heste, karle, piger — ja, der er efterhånden bleven et helt vognmandslæs af ting, hvoraf både du og jeg er bleven afhængig; vi kan ikke bevæge os så frit, som vi ofte ønskede; vi må give afkald på mangen stor glæde, fordi vi er afhængige af alt dette —; midt i vort »herskabsliv« er vi bleven slaver. Det er den sørgelige sandhed. Men endnu er der tid for os! og derfor: Bliv ved! Jeg kan tale med af erfaring. Da jeg første gang rejste til Norge, var jeg en stakkels slave af alt dette; så da jeg rigtig skulde nyde rejsen med Albert Lange, kunde jeg det ikke; og det blev en formelig plage for ham; . . . men så s. 202 lærte jeg af erfaring — Lange næsten påtvang mig den udmærkede erfaring . . . og jeg blev fri, kunde frit bevæge mig og frit glæde mig . . . ja det er godt at være uafhængig og sige: »Hurra for friheden!«

Hele den falske dannelse, vi lider af, påstår jo, at den vil frigøre os . . . men netop fordi den er falsk, bedrager den os, den gør os netop til slaver. Derfor hader jeg denne trældom under fremmede skikke og moder med hensyn til det udvortes, men dog endnu mere trældommen under fremmede tanker, fremmede sprog, fremmed åndsretning; det er denne falske nutids-dannelse, der stikker i det altsammen. Der er ingen sandhed deri . . . ti sandheden skal netop gøre os fri . . . At få del i Jesus ved dåb og tro, det er at få del i sandheden, i hans sande, ægte menneskeliv, frigjort for syndens fordrejelse . . . Derfor, vil vi være fri — og uden frihed dør både ånd og hjerte —, da går vi til frihedens kilde: sandheden i alle forhold, og da lærer vi at leve vort eget liv . . .